

PROJEKT

UCHWAŁA NR VII/..../2024

RADY GMINY KOTLIN

z dnia 28 listopada 2024 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 poz. 1939 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021r. poz. 642) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kotlin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Dariusz Walczak

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR VII/.../2024
RADY GMINY KOTLIN
z dnia 28 listopada 2024r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok**

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, rady gmin zobowiązane zostały do uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Sposób realizacji tych zadań określa Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W tym stanie faktycznym i prawnym wywołanie niniejszej uchwały jest zasadne.

Załącznik do uchwały nr VII/.../2024
Rady Gminy Kotlin z dnia 28 listopada 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2025 ROK**

Spis treści

Rozdział I. Wprowadzenie i podstawy prawne.	1
§1. Wprowadzenie.	1
§2. Podstawy prawne.	1
Rozdział II. Diagnoza stanu problemów w zakresie uzależnień w Gminie Kotlin oraz formy udzielonej pomocy.	4
§3. Diagnoza stanu problemów w zakresie alkoholu w Gminie Kotlin.	4
§4. Diagnoza stanu problemów w zakresie narkomanii w Gminie Kotlin.	9
Rozdział III. Diagnoza problemów społecznych Gminy Kotlin.	9
§5. Wstęp.	9
§6. Cel badania.	10
§7. Podsumowanie badania dorosłych mieszkańców Gminy Kotlin.	10
§8. Rekomendowane działania dla dorosłych mieszkańców.	11
§9. Podsumowanie badania sprzedawców napojów alkoholowych.	12
§10. Rekomendowane działania dla sprzedawców mieszkańców.	12
§11. Podsumowanie badania dzieci i młodzieży.	13
§12. Rekomendowane działania dla środowiska szkolnego.	14
Rozdział IV. Cele i kierunki programu.	16
§13. Cel główny i cele szczegółowe programu.	16
§14. Kierunki działań zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi:	16
§15. Kierunki działań zgodnie z Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026:	18
§16. Kierunki działań według - Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 22 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r:	20
Rozdział V. Adresaci, źródła finansowania i realizatorzy programu.	22
§17. Adresaci działań programu.	22
§18. Źródła finansowania.	22
§19. Realizatorzy programu.	22
Rozdział VI. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	23
§20. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą:	23

Rozdział VII. Sposób tworzenia programu, zadania przewidziane do realizacji.....	24
§21. Informacja o sposobie tworzenia programu oraz przebiegu konsultacji.....	24
§22. Zadania przewidziane do realizacji w roku 2025 związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	24

Rozdział I. Wprowadzenie i podstawy prawne.

§1. Wprowadzenie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 jest dokumentem strategicznym, którego celem jest zapobieganie oraz redukcja skutków związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych na terenie gminy. Program ten opiera się na założeniu, że profilaktyka i wsparcie osób uzależnionych, jak również ich rodzin, powinny być priorytetowymi działaniami lokalnej społeczności.

Program obejmuje działania mające na celu zarówno edukację i zwiększanie świadomości mieszkańców na temat ryzyk związanych z uzależnieniami, jak i systemowe wsparcie terapeutyczne oraz interwencyjne dla osób potrzebujących. W ostatnich latach coraz większą uwagę poświęca się także uzależnieniom behawioralnym, takim jak nadmierne korzystanie z Internetu, uzależnienie od gier komputerowych, hazardu czy zakupoholizmu, które stanowią równie poważne zagrożenie dla zdrowia psychicznego i społecznego.

Dokument zawiera również zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi, placówkami zdrowotnymi oraz oświatowymi, a także określa mechanizmy monitorowania i ewaluacji podejmowanych działań. Program ma na celu nie tylko przeciwdziałanie i leczenie, ale także wzmacnianie czynników ochronnych, takich jak wspieranie zdrowego stylu życia i wzmacnianie więzi rodzinnych oraz społecznych.

Wspólna praca na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami pozwala na budowanie bezpiecznego i wspierającego środowiska dla wszystkich mieszkańców gminy.

§2. Podstawy prawne.

Podstawy prawne Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii opierają się na kilku kluczowych aktach prawnych, które regulują zarówno kwestie profilaktyki, jak i działań związanych z leczeniem oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom.

Do najważniejszych z nich należą:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - Jest to podstawowy akt prawny regulujący działania związane z profilaktyką alkoholową w Polsce. Na jego podstawie gminy mają obowiązek opracowywania i realizowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawa przewiduje m.in.:

- zapobieganie negatywnym skutkom spożywania alkoholu,
- wspieranie terapii osób uzależnionych,
- działalność edukacyjną i profilaktyczną skierowaną do młodzieży i dorosłych,
- współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami.

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - Ta ustawa stanowi podstawę prawną działań przeciwdziałających narkomanii. Obejmuje kwestie związane z zapobieganiem uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych oraz edukacją społeczną w tym zakresie. Na jej podstawie gminy są zobowiązane do podejmowania działań profilaktycznych, interwencyjnych oraz wsparcia terapeutycznego.

3. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego - Jest to ustawa, która dotyczy ochrony praw osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także od uzależnień behawioralnych. Nakłada ona na organy samorządowe obowiązek organizowania opieki zdrowotnej oraz wsparcia społecznego dla osób z problemami zdrowia psychicznego, w tym uzależnionych.

4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych - W tej ustawie określone są zasady gospodarowania środkami publicznymi, w tym funduszami przeznaczonymi na realizację gminnych programów profilaktyki. Z funduszu tych środków finansowane są działania związane z realizacją programów profilaktycznych, terapii oraz wspieraniem osób uzależnionych.

5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - Reguluje współpracę gmin z organizacjami pozarządowymi, które często są partnerami w realizacji działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz terapeutycznych. Ustawa ta pozwala na angażowanie organizacji społecznych i wolontariuszy w realizację programu.

6. Rozporządzenia i akty wykonawcze - Na podstawie ww. ustaw wydawane są szczegółowe rozporządzenia oraz akty wykonawcze, które precyzują metody, procedury oraz wytyczne dotyczące realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii musi być zgodny z tymi przepisami prawnymi, co daje mu moc prawną oraz pozwala na efektywną realizację działań na rzecz ochrony zdrowia mieszkańców gminy.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, polski system profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oparty jest na trzech poziomach administracji publicznej:

1. POZIOM GMINNY Gminy odgrywają kluczową rolę w realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na swoim terenie. Na tym poziomie gminy:

- opracowują i wdrażają Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- finansują działania profilaktyczne, edukacyjne, informacyjne oraz terapeutyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- tworzą punkty konsultacyjne i współpracują z organizacjami pozarządowymi,

- realizują kampanie społeczne oraz prowadzą działania skierowane do młodzieży i dorosłych w zakresie edukacji o szkodliwości alkoholu.
- Gminy korzystają z tzw. funduszu korkowego, czyli środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Poziom powiatowy Powiaty pełnią funkcję koordynującą i wspierającą działania gmin, szczególnie w obszarach bardziej specjalistycznych. Ich zadania obejmują:

- organizację i prowadzenie powiatowych ośrodków wsparcia oraz placówek leczniczych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych,
- koordynowanie działań związanych z profilaktyką i leczeniem osób uzależnionych, wspieranie gmin w realizacji ich zadań oraz współpracę między różnymi instytucjami publicznymi, takimi jak policja, sądy czy służby zdrowia.
- Powiaty mogą również organizować szkolenia dla osób zajmujących się realizacją programów profilaktycznych na poziomie lokalnym.

3. Poziom wojewódzki Na poziomie województwa prowadzone są działania o charakterze bardziej strategicznym i regionalnym. Zadania województwa obejmują:

- opracowanie Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który uwzględnia potrzeby całego regionu i jest spójny z programami gmin i powiatów,
- koordynację działań profilaktycznych, terapeutycznych oraz edukacyjnych na terenie całego województwa,
- nadzór nad specjalistycznymi placówkami zajmującymi się leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych, w tym nad szpitalami i poradniami odwykowymi,
- współpracę z instytucjami rządowymi i samorządowymi na poziomie krajowym oraz międzynarodowym.

4. Poziom krajowy: Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU). KCPU, które zastąpiło PARPA, koordynuje działania przeciwdziałające uzależnieniom na poziomie krajowym. KCPU odpowiada za:

- opracowywanie strategii i wytycznych dotyczących profilaktyki uzależnień,
- monitorowanie i analizę problemów związanych z uzależnieniami,
- prowadzenie ogólnopolskich kampanii edukacyjnych i wspieranie działań profilaktycznych na szczeblu lokalnym.

Dzięki temu systemowi działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom są realizowane na każdym poziomie administracyjnym, od lokalnego po krajowy.

Rozdział II. Diagnoza stanu problemów w zakresie uzależnień w Gminie Kotlin oraz formy udzielonej pomocy.

§3. Diagnoza stanu problemów w zakresie alkoholu w Gminie Kotlin.

W celu opracowania programu przez podmioty zajmujące się szeroko rozumianą profilaktyką w Gminie Kotlin zostały udostępnione poniższe dane. (stan na dzień 30.09.2024r.)

- 1) Do **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kotlinie** w roku 2024 wpłynęło 8 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym. Jeden dotyczył kobiety, a pozostałe 7 mężczyzn.

Poniższa tabela przedstawia ilość złożonych wniosków w latach 2021-2024

2021	2022	2023	2024
8	5	7	8

- 2) Udział w **Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym** prowadzonym przez psychologa dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin i ofiar przemocy w rodzinie kształtuje się średnio na poziomie 4 osób w ciągu jednego dyżuru.

- 3) Z pomocy **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie** w roku 2024 korzystało 36 rodzin (w tym: 73 osoby dorosłe oraz 26 dzieci), w których występuje problem związany z nadużywaniem alkoholu.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ilości rodzin, w których występuje problem związany z uzależnieniem od alkoholu, korzystających w latach 2021-2024 z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

2021	2022	2023	2024
35	32	35	36

W roku 2024 rodziny objęte pomocą skorzystały z następujących form pomocy:

- zasiłki stałe – 77.031,64 zł;
- zasiłki okresowe – 69.748,51 zł;
- zasiłki celowe i celowe specjalne – 5.000,00 zł;
- posiłki dla dzieci – 17 dzieci;
- udzielenie schronienia – 2 osoby.

Poniższa tabela przedstawia ilość rodzin w rozbiu na wsie sołeckie, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu i korzystają oni z pomocy tutejszego ośrodka.

	Liczba rodzin	Liczba osób ogółem	Liczba dzieci	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe i celowe specjalne	Udzielenie schronienia	Posiłki w szkołach
Kotlin	10	23	9	14.895,00 zł	13.969,51 zł	0,00 zł	0	6
Orpiszewek	2	9	6	0,00 zł	18.033,50 zł	0,00 zł	0	3
Twardów	3	3	0	18.000,00 zł	3.3492,00 zł	0,00 zł	0	0
Magnuszewice	2	2	0	0,00 zł	3.880,00 zł	0,00 zł	1	0
Wilcza	2	2	0	10.000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Wyszki	2	6	3	0,00 zł	13.640,96 zł	0,00 zł	0	3
Sławoszew	4	4	0	18.000,00 zł	3.880,00 zł	0,00 zł	0	0
Kurcew	4	9	1	9.000,00 zł	5.428,54 zł	0,00 zł	0	0
Wysogotówek	3	3	0	7.136,64 zł	1.552,00 zł	0,00 zł	1	2
Racendów	3	4	1	0,00 zł	5.872,00 zł	0,00 zł	0	1
Parzew	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Wola Książęca	1	8	6	0,00 zł	0,00 zł	5.000,00 zł	0	5

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie w okresie od 1 stycznia 2024r. do 30 września 2024r. przeznaczył 151.780,15 zł na wypłatę świadczeń dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy.

Problem przemocy w rodzinie często wiąże się z nadużywaniem alkoholu. Badania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wykazują, że prawie 80% osób doświadczających przemocy wskazuje jako przyczynę fakt nadużywania alkoholu przez sprawcę.

- 4)** Jak podaje **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kotlinie od 1 stycznia 2024r. do 1 października 2024r. w 7 rodzinach wszczęto Procedurę Niebieskiej Karty.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ilości rodzin, w których w latach 2021-2024 została wszczęta procedura Niebieskiej Karty.

2021	2022	2023	2024
22	9	20	7

Poniższa tabela przedstawia ilość rodzin objętych pracami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz formy udzielonej pomocy z podziałem na wsie sołeckie.

	Liczba rodzin	Liczba osób ogółem	Liczba dzieci	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe i celowe specjalne	Liczba dzieci objętych dożywianiem	Posiłki w szkołach
Kotlin	2	7	5	0,00 zł	5.038,00 zł	0,00 zł	0	4
Orpiszewek	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Magnuszewice	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Wola Książęca	1	8	6	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	4
Twardów	1	6	4	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	2
Wilcza	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Wyszki	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Parzew	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Racendów	1	1	0	0,00 zł	3.104,00 zł	0,00 zł	0	0
Wysogotówek	2	5	4	0,00 zł	510,32 zł	200,00 zł	0	2
Sławoszew	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Kurcew	0	0	0	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie w okresie od 1 stycznia 2024r. do 30 września 2024r. przeznaczył 8.852,32 zł na wypłatę świadczeń dla rodzin, w których występuje problem przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podał również informację, że w rodzinach gdzie występują problemy związane z alkoholem i przemocą była proponowana również:

- pomoc psychologiczna i terapeutyczna świadczona przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jarocinie, któremu w roku 2024 została przekazana na ten cel dotacja celowa;
- pomoc psychologiczna świadczona przez psychologa dyżurującego na zlecenie Gminy Kotlin;
- udział w terapii Ośrodka Leczenia Uzależnień w Jarocinie dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

5) Z danych uzyskanych z **Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie** wynika, że na terenie Gminy Kotlin w związku z nadużywaniem alkoholu:

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2024r. popełniono **2** przestępstwa z **art. 178a Kodeksu Karnego**, tj.:

Art. 178a. KK Prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego,

oraz 0 wykroczeń z art. 87 Kodeksu Wykroczeń, tj.:

Art. 87. KW Prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu.

WYJAŚNIENIE: Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, o którym mowa w art. 178a Kodeksu karnego – ma miejsce wtedy, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi powyżej 0,5‰ zawartości alkoholu we krwi lub powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza.

Prowadzeniu pojazdu po użyciu alkoholu, o którym mowa w art. 87 Kodeksu wykroczeń, ma miejsce wówczas, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi od 0,2 ‰ do 0,5 ‰ alkoholu, albo obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

Jak podaje **Komenda Powiatowa Policji w Jarocinie** w okresie od 1 stycznia do 30 września 2024r. na terenie Gminy Kotlin jedną osobę zatrzymano w celu doprowadzenia do Izby Wyrzeźwień, przeprowadzono 66 interwencji domowych, z czego 7 w stosunku do osób pod wpływem alkoholu. Zatrzymano również dwie osoby posiadające narkotyki.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie powyższych danych w latach 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Ilość przeprowadzonych interwencji domowych	80	46	64	66
Ilość przestępstw z art. 178a kodeksu karnego	10	6	3	2
Ilość osób zatrzymanych do wyrzeźwienia	0	0	0	1

Ponadto w okresie od 1 stycznia do 30 września 2024r. Zespół Dzielnicowych w Kotlinie wszczął 16 procedur Niebieskiej Karty.

- 6) Poniższe tabele przedstawiają wartość sprzedaży napojów alkoholowych zebrane na podstawie oświadczeń składanych przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Kotlin w latach 2021-2023

Oświadczenia składane są corocznie przez przedsiębiorców posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych - do 31 stycznia za rok poprzedni.

WARTOŚĆ ALKOHOLU SPRZEDANEGO NA TERENIE GMINY KOTLIN				
ROK	o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa	o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	o zawartości powyżej 18% alkoholu	łączna wartość
2021	2 474 462,90 zł	409 018,18 zł	3 402 546,96 zł	6 286 028,04 zł
2022	2 943 757,55 zł	435 915,52 zł	3 645 120,054 zł	7 024 793,61 zł
2023	3 089 040,82 zł	464 228,79 zł	3 804 172,64 zł	7 357 397,25 zł

ILOŚĆ PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY KOTLIN				
ROK	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	o zawartości powyżej 18% alkoholu	jednorazowe zezwolenia
2021	23	3	22	10
2022	21	2	20	10
2023	15	1	15	11

Z powyższych danych możemy wywnioskować, że statystycznie każdy pełnoletni mieszkaniec Gminy Kotlin w ciągu roku:

- 2021 – przeznaczył na zakup alkoholu 1 147,08 złotych;
- 2022 – przeznaczył na zakup alkoholu 1 206,18 złotych;
- 2023 – przeznaczył na zakup alkoholu 1 271,59 złotych.

Stan liczby mieszkańców przyjęty do w/w obliczeń:

-w 2021 roku: liczba mieszkańców 7 164, w tym 5 480 pełnoletnich;

-w 2022 roku: liczba mieszkańców 7 155, w tym 5 824 pełnoletnich;

-w 2023 roku: liczba mieszkańców 6 989, w tym 5 786 pełnoletnich.

§4. Diagnoza stanu problemów w zakresie narkomanii w Gminie Kotlin

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2024 nie wpłynęły żadne wnioski w przedmiocie uzależnienia od narkotyków, dopalaczy.

Z danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie wynika, że na terenie Gminy Kotlin odnotowano 2 przypadki zatrzymań osób posiadających narkotyki lub będących pod ich wpływem. Z tytułu problemów związanych z narkomanią nie korzystano z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jak i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Poniższa tabela obrazuje liczbę osób zatrzymanych na terenie naszej Gminy, posiadających przy sobie narkotyki.

2021	2022	2023	2024
0	3	2	2

Rozdział III. Diagnoza problemów społecznych Gminy Kotlin.

§5. Wstęp.

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych jest kluczowym narzędziem planowania działań społecznych i podejmowania decyzji na poziomie lokalnym. Pozwala samorządom lokalnym i innym instytucjom na skierowanie zasobów i działań w obszary, gdzie są one najbardziej potrzebne, mając na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

Dokument ten ma na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w drugim półroczu 2024 roku. Obejmuje on podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Kotlin wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy,
- b) dzieci i młodzież szkolna,
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

§6. Cel badania

Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym;
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze;
- zagadnienia związane z występowaniem na terenie gminy zjawiska przemocy domowej;
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów;
- zagadnienia związane z uzależnieniami behawioralnymi.

§7. Podsumowanie badania dorosłych mieszkańców Gminy Kotlin.

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Kotlin, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Zastosowana metoda badawcza to PAPI (ang. Paper & Pen Personal Interview) – metoda zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, która polega na bezpośrednim, indywidualnym wywiadzie kwestionariuszowym. Respondenci wypełniali papierowe ankiety pod nadzorem ankietera, co pozwalało na uzyskanie wyczerpujących i dokładnych odpowiedzi.

Respondenci byli dokładnie informowani o anonimowym charakterze ankiety, co miało na celu zwiększenie ich komfortu i szczerości odpowiedzi. Dodatkowo, każdy respondent miał możliwość rezygnacji z udziału w badaniu w dowolnym momencie, co podkreślało dobrowolność udziału i mogło wpłynąć na zwiększenie jakości uzyskanych danych.

W badaniu wzięło udział 100 mieszkańców Gminy Kotlin, co stanowiło reprezentatywną próbę dla populacji tej gminy. Średnia wieku respondentów wyniosła 36 lat, co sugeruje, że badanie objęło szeroki przekrój wiekowy mieszkańców, od młodych dorosłych po osoby starsze. Analiza wyników pozwoliła na uzyskanie cennych informacji na temat preferencji, potrzeb i problemów społeczności lokalnej, co może stanowić podstawę do podejmowania decyzji przez lokalne władze oraz inne zainteresowane strony.

W opinii mieszkańców Gminy Kotlin najistotniejszymi problemami społecznymi są: zanieczyszczenie powietrza – smog (69%), uzależnienia behawioralne (40%) oraz przestępczość (37%). Z kolei w kwestii zjawisk uzależnień bardzo powszechnymi w ich środowisku są: alkoholizm (39%), sieciologizm (36%) oraz pracoholizm (33%).

Jak wskazują wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Kotlin 3% z respondentów zna osobiście lub ze słyszenia osoby doznające przemocy domowej, a 45% ma podejrzenia, że może do tego dochodzić.

Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy Gminy Kotlin odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim stopniu ryzyka –

większość badanych z rozważą spożywa alkohol – najczęściej raz w tygodniu (36%) oraz kilka razy w miesiącu (29%), wypijając przy tym umiarkowane ilości alkoholu (3-4 porcje: 53%, 5-6 porcji: 31%).

93% badanych uważa, że w najbliższej okolicy znajdują się odpowiednia liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol. 45% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku, a 100% badanych mieszkańców nie zna miejsc do których po pomoc może zgłosić się osoba uzależniona od alkoholu.

Palenie wyrobów tytoniowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kotlin jest umiarkowanym nałogiem – 56% z badanych deklaruje, że nie pali wyrobów tytoniowych, a łącznie 26% badanych pali regularnie papierosy lub e-papierosy.

4% z badanych deklaruje, że zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne takie jak narkotyki lub dopalacze. 96% wskazało, że nie ma w swoim otoczeniu takich osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze.

Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Kotlin, jest niewystępującym zjawiskiem - 100% respondentów przyznaje, że nie ma doświadczenia z grami hazardowymi.

Większość respondentów (97%) nie ma tendencji do "zajadania" stresów i trudnych emocji, podczas gdy 3% przyznaje się do takiego zachowania. Co więcej, aż 98% badanych nie ma problemów z kontrolowaniem swoich zachowań jedzeniowych, co oznacza, że jedynie 2% doświadcza trudności w tym obszarze. Wyniki te sugerują, że problemy związane z niekontrolowanym jedzeniem w reakcji na stres dotyczą mniejszości z badanych.

Jak wynika z przeprowadzonych badań 86% mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczyć to może o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych. Badani wskazali na potrzebę organizacji: otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (30%), wsparcia psychologicznego dla rodzin (22%), organizacji warsztatów profilaktycznych dla uczniów (22%), pomoc w integracji dzieci po okresie pandemii (15%) oraz udziału w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (11%).

§8. Rekomendowane działania dla dorosłych mieszkańców.

1. Kontynuowanie podejmowanych działań informujących o negatywnych skutkach zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie gminy plakaty i bilbordy. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, warto wykorzystać przy tym nowe media. Warto również wykorzystać tablice informacyjne w miejscach publicznych.
2. Organizowanie szkoleń dla lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.
3. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami.

4. Współpraca z Policją, na przykład w celu rozpowszechniania przez nich ulotek, broszur i materiałów edukacyjnych podczas kontroli drogowych na temat wpływu alkoholu na organizm.
5. Rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc.
6. Podjęcie działań profilaktycznych wykorzystując przy tym strategię informacyjną mającą na celu edukację mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu.
7. Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.
8. Należałoby mimo wszystko zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzież

§9. Podsumowanie badania sprzedawców napojów alkoholowych.

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy podchodzą odpowiedzialnie do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol – 90% sprzedawców zawsze sprawdza dowód potwierdzający pełnoletność klienta, a 10% robi to często.

5% z badanych uważa, że osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w lokalnym środowisku. Respondenci wskazują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18go roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (5%) oraz kilka razy w roku (10%), a 85% deklaruje, że do takich sytuacji dochodzi kilka razy w roku.

100% badanych deklaruje, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobie budzącej wątpliwości osobie niepełnoletniej. 90% badanych stwierdza, że nie dochodzi do sytuacji spożywania alkoholu w obrębie sklepu.

Sprzedawcy charakteryzują się wysoką świadomością konsekwencji picia alkoholu – 100% badanych nie zgadza się na to, aby kobiety w ciąży piły alkohol, również 100% nie zgadza się na prowadzenie pojazdów mechanicznych po spożyciu oraz 100% badanych uważa, że alkohol nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych

§10. Rekomendowane działania dla sprzedawców mieszkańców.

1. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych. Kampania informacyjna może obejmować szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych (szkolenie w punktach sprzedaży alkoholu), działania edukacyjne z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty i ulotki, naklejki do umieszczenia w punktach.
2. Podejmowanie cyklicznych działań kontrolnych, interwencyjnych, a także prewencyjno – edukacyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych np. wykorzystanie procedur badawczo - profilaktycznych.

3. Zakup i kolportaż materiałów edukacyjnych skierowany do sprzedawców napojów alkoholowych występujących do Urzędu Gminy z wnioskiem o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
4. Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmacnianie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją oraz z organem kontrolnym takim jak GKRPA.

§11. Podsumowanie badania dzieci i młodzieży.

Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Kotlin jest obecne. 8% uczniów klas 4-6 oraz 11% klas 7-8 deklaruje, że ma za sobą inicjację alkoholową. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia oraz zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 10% młodszych i 22% starszych uczniów. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez 70 uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego oraz namowa znajomych. Jednocześnie, niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych.

Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze jest obecny wśród uczniów szkół Gminy Kotlin – do inicjacji w tym zakresie przyznało się 3% uczniów klas SP 4-6 oraz 6% klas SP 7-8. Ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne. Należy zwrócić uwagę na obniżający się wiek osób sięgających po napoje energetyzujące, które stanowią duże obciążenie zdrowotne dla młodego organizmu. 7% uczniów klas SP 4-6 oraz 17% uczniów SP 7-8 jest zdania, że napoje energetyczne są zdrowe. Co więcej, 18% uczniów z młodszej grupy oraz 29% uczniów starszych deklaruje, że pije napoje energetyczne.

Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób najczęściej – komputer do 2 godzin dziennie (34% SP 4-6; 34% PS 7-8), Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach i wypełnieniu obowiązków są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu

po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

Pozytywnie należy ocenić niską skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, pomimo tego, iż internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Doświadczenia z taką formą „rozrywki” deklaruje – 15% uczniów SP 4-6 oraz 19% SP 7-8. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych.

Uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemu przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

Uczniowie w Gminie Kotlin deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

Uczniowie przyznają, że doświadczają agresji słownej. Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy.

§12. Rekomendowane działania dla środowiska szkolnego.

Organizacja spotkań, pogadanek, zajęć i warsztatów dla uczniów, które będą:

- wskazywały negatywne skutki picia alkoholu, palenia papierosów i uzależnienia od tych substancji,
- uświadamiały uczniom jak uzależnienie wpływa na życie,
- rozwijały asertywną postawę – umiejętność odmowy,
- kształtowały postawy wolne od używek oraz promowały zdrowy styl życia,
- uczyły zasad bezpiecznego korzystania z Internetu,

oraz będą miały na celu:

- poznanie zasad ochrony danych osobowych w Internecie przez uczniów,
- uczenie zasady stosowania ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci
- oraz postawy wzajemnego szacunku w Internecie,
- kształtowanie w młodych ludziach czujności w stosunku do innych szczególnie nieznajomych,

- dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania Internetu,
- kształtowanie postaw uczniów sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z czasem i doбором treści programów komputerowych oraz Internetu,
- podnoszenie świadomości uczniów dotyczących ograniczeń prawnych wynikających z korzystania z sieci,
- ukazanie wpływu hazardu na funkcjonowanie młodego człowieka,
- poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- poznanie wpływu jaki ma na życie hazard,
- pokazanie jak budować pozytywny obraz samego siebie.

Poszerzanie wiedzy i kompetencji nauczycieli oraz rodziców poprzez szkolenia i spotkania otwarte w tematyce:

- Przyczyn wchodzenia w uzależnienie, charakterystyki substancji psychoaktywnych.
- Wskazania miejsca nauczyciela i rodzica w procesie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień.
- Ukazania znaczenia i oczekiwanych skutków programów profilaktycznych.
- Sposobów wyjścia z uzależnienia.
- Ukazania roli komunikacji w relacjach z dzieckiem i uczniem.
- Przedstawienie mechanizmu i konsekwencji uzależnienia.
- Zwrócenie uwagi na różne formy uzależnienia.
- Przekazanie rzetelnej i dokładnej wiedzy o specyfice czynności uzależniających oraz ich wpływie na organizm i psychikę młodych ludzi.
- Omówienie poszczególnych uzależnień behawioralnych tj. pracoholizm, internetoholizm, jedzenioholizm, zakupoholizm i uzależnienie od hazardu, gier, zakładów, seksu.
- Omówienie: ZUI – Zespół Uzależnienia do Internetu, wpływ komputera i Internetu na młodego człowieka, rodzaje aktywności dzieci i młodzieży w sieci, zalety korzystania z Internetu.
- Najpopularniejsze zagrożenia Internetu.
- Jak chronić własne dziecko – poradnik dla wychowawców klas i nauczycieli, sposoby ochrony dzieci przed zagrożeniami w sieci. Nowe zagrożenia m.in: sexting – nastoletnia auto-pornografia w sieci, cyberprzemoc, era informacji i manipulacji medialnej, kampanie społeczne dotyczące zagrożeń związanych z Internetem.
- Programy pozwalające kontrolować dostęp dzieci do komputera i Internetu

Pełen dokument Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych składa się z 73 stron, dostępny jest na stronie internetowej Gminy Kotlin.

Rozdział IV. Cele i kierunki programu.

§13. Cel główny i cele szczegółowe programu

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest **zapobieganie powstawaniu i minimalizowanie skutków uzależnień** na terenie gminy, w szczególności poprzez działania skierowane na:

- **Profilaktykę uzależnień** – edukowanie mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży, na temat zagrożeń związanych z alkoholem, narkotykami i uzależnieniami behawioralnymi. Celem jest budowanie postaw trzeźwości i zdrowego stylu życia.
- **Wczesną interwencję** – identyfikowanie i wspieranie osób oraz rodzin zagrożonych problemem uzależnień, aby możliwie wcześnie podjąć działania pomocowe, zanim problem się nasili.
- **Leczenie i wsparcie osób uzależnionych** – zapewnienie dostępu do terapii i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych uzależnieniem oraz ich rodzin, wspieranie procesów leczenia i rehabilitacji.
- **Zwalczanie skutków uzależnień** – redukcja społecznych i zdrowotnych konsekwencji wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych, m.in. przez współpracę z instytucjami pomocy społecznej, służbami zdrowia, policją i sądami.
- **Wzmacnianie działań profilaktycznych** – promowanie trzeźwości i działań, które sprzyjają zdrowym postawom w lokalnej społeczności, np. poprzez organizowanie kampanii informacyjnych, zajęć pozalekcyjnych, sportowych czy kulturalnych.

Głównym zadaniem programu jest **tworzenie warunków do zmniejszenia ryzyka uzależnień oraz wspieranie osób dotkniętych tym problemem** w ramach lokalnych działań profilaktycznych i terapeutycznych, aby budować zdrową i świadomą społeczność.

§14. Kierunki działań zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi:

Profilaktyka uzależnień zgodnie z ww. programem dzieli się na trzy główne rodzaje: **profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą**. Każda z nich ma inne cele i jest skierowana do różnych grup odbiorców w zależności od stopnia ryzyka uzależnień.

1. Profilaktyka uniwersalna - Profilaktyka uniwersalna to działania skierowane do **całej populacji**, bez względu na poziom ryzyka uzależnienia. Celem jest **zapobieganie** wystąpieniu problemów uzależnień poprzez promowanie zdrowych zachowań oraz budowanie świadomości na temat zagrożeń związanych z alkoholem, narkotykami i uzależnieniami behawioralnymi.

Przykłady działań:

- Programy edukacyjne w szkołach dla wszystkich uczniów, które uczą o szkodliwości substancji psychoaktywnych.

- Kampanie społeczne promujące zdrowy styl życia i informujące o negatywnych skutkach uzależnień.
- Akcje promujące aktywność fizyczną, rozwój pasji i zainteresowań, które odciągają od używek.

Profilaktyka uniwersalna jest stosowana szeroko, obejmuje działania na poziomie społecznym, które mają na celu zmniejszenie ryzyka wśród ogółu populacji.

2. Profilaktyka selektywna - Profilaktyka selektywna jest ukierunkowana na **grupy o podwyższonym ryzyku** rozwoju problemów uzależnień. Odbiorcami są osoby, które choć jeszcze nie wykazują wyraźnych symptomów uzależnienia, znajdują się w grupach bardziej narażonych na rozwój tego typu problemów z powodu np. czynników środowiskowych, socjoekonomicznych lub rodzinnych.

Przykłady działań:

- Programy profilaktyczne skierowane do młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym lub innych grup, w których nadużywanie substancji może być większym problemem.
- Warsztaty i wsparcie dla młodzieży z trudnych środowisk lub osób doświadczających wykluczenia społecznego.
- Zajęcia terapeutyczne dla osób mieszkających w obszarach o wysokim wskaźniku nadużywania alkoholu lub narkotyków.

Profilaktyka selektywna ma na celu **zmniejszenie ryzyka** u osób bardziej podatnych na uzależnienia ze względu na swoje środowisko lub sytuację życiową.

3. Profilaktyka wskazująca - Profilaktyka wskazująca jest skierowana do **osób, które już wykazują pierwsze symptomy problemów** związanych z uzależnieniami lub mają wyraźne zachowania ryzykowne, choć jeszcze nie są uzależnione. Działania te mają na celu **powstrzymanie pogłębiania się problemu** i zapobieżenie rozwojowi uzależnienia.

Przykłady działań:

- Indywidualne interwencje lub konsultacje dla osób, które zaczynają eksperymentować z alkoholem lub narkotykami.
- Terapia krótkoterminowa dla młodzieży wykazującej wczesne symptomy uzależnienia.
- Programy wsparcia psychologicznego dla osób, które mają trudności w kontrolowaniu swojego używania substancji, ale nie są jeszcze uzależnione.

Profilaktyka wskazująca to **interwencja bezpośrednia**, często skupiona na jednostkach, które już znalazły się na ścieżce prowadzącej do uzależnienia, aby jak najszybciej zatrzymać rozwój problemu.

Każdy z tych rodzajów profilaktyki odpowiada na inne potrzeby i jest stosowany w zależności od poziomu zagrożenia w danej grupie. Dzięki temu działania profilaktyczne są bardziej precyzyjne i efektywne, ponieważ dostosowują się do specyficznych potrzeb poszczególnych grup społecznych.

§15. Kierunki działań zgodnie z Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026:

Kierunki działań Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026 opierają się na szeroko zakrojonych działaniach profilaktycznych, leczniczych i edukacyjnych, które mają na celu ograniczenie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych. Program ten uwzględnia lokalne uwarunkowania i specyficzne potrzeby regionu, a także wpisuje się w założenia Narodowego Programu Zdrowia.

1. Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia

- **Edukacja społeczeństwa** na temat zagrożeń związanych z alkoholem, narkotykami i uzależnieniami behawioralnymi (np. od hazardu, internetu).
- Prowadzenie kampanii informacyjnych, warsztatów, szkoleń i zajęć edukacyjnych, zwłaszcza skierowanych do dzieci i młodzieży, mających na celu rozwijanie umiejętności radzenia sobie z presją i świadomego podejmowania decyzji.
- **Wspieranie organizacji lokalnych i pozarządowych**, które zajmują się promocją zdrowego stylu życia oraz profilaktyką uzależnień.
- Organizowanie wydarzeń sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych promujących aktywność fizyczną jako alternatywę dla uzależnień.

2. Wspieranie działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych

- Zwiększenie dostępności do **placówek leczenia uzależnień**, poradni terapii uzależnień oraz programów terapeutycznych, w tym także specjalistycznej pomocy dla osób z uzależnieniami behawioralnymi.
- **Wsparcie dla rodzin osób uzależnionych**, w tym poprzez organizację grup wsparcia oraz dostęp do terapii rodzinnej.
- Prowadzenie działań rehabilitacyjnych i reintegracyjnych dla osób po leczeniu uzależnień, aby umożliwić im powrót do normalnego życia społecznego i zawodowego.
- Współpraca z placówkami służby zdrowia i pomocy społecznej w celu wsparcia osób uzależnionych, w tym oferowanie programów wsparcia dla osób bezdomnych i marginalizowanych.

3. Redukcja szkód zdrowotnych i społecznych związanych z uzależnieniami

- Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie szkód wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków, np. poprzez programy redukcji szkód (np. edukacja w zakresie bezpieczniejszego używania substancji dla osób niegotowych na pełną abstynencję).

- **Monitorowanie stanu zdrowia publicznego** w województwie i gromadzenie danych dotyczących uzależnień oraz problemów z nimi związanych, co umożliwi lepsze planowanie przyszłych działań profilaktycznych.
- Działania interwencyjne skierowane do osób będących w kryzysie związanym z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków, w tym współpraca z policją, służbą zdrowia oraz placówkami socjalnymi.

4. Szkolenia i rozwój kadr zaangażowanych w profilaktykę i terapię

- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla osób pracujących w obszarze profilaktyki i terapii uzależnień, w tym nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, psychologów oraz policji.
- Wzmacnianie kompetencji zawodowych i podnoszenie jakości usług świadczonych przez placówki zajmujące się leczeniem uzależnień.
- **Zwiększenie współpracy międzysektorowej**, aby działania na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym były spójne i efektywne.

5. Współpraca międzyinstytucjonalna i koordynacja działań

- **Koordynowanie działań profilaktycznych** z realizatorami lokalnych programów (gminnych i powiatowych) oraz współpraca z instytucjami rządowymi, samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i służbami porządkowymi.
- Wspieranie inicjatyw i projektów, które mają na celu zapobieganie problemom alkoholowym i narkotykowym oraz promowanie zdrowego stylu życia na poziomie lokalnym.
- Umożliwienie współpracy pomiędzy placówkami leczniczymi, oświatowymi i socjalnymi, aby stworzyć kompleksowy system wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.

6. Monitoring i ewaluacja działań

- Regularna **ewaluacja skuteczności podejmowanych działań** oraz analiza efektów realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Zbieranie danych dotyczących występowania problemów uzależnień w regionie oraz skuteczności działań profilaktycznych i terapeutycznych, co umożliwi lepsze dostosowanie działań do realnych potrzeb mieszkańców województwa.

7. Ograniczanie dostępności alkoholu i narkotyków

- Wdrażanie działań, które mają na celu ograniczenie dostępności substancji psychoaktywnych, w tym skuteczniejsza egzekucja przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim.

- Współpraca z organami ścigania i służbami porządkowymi w zakresie kontroli rynku alkoholu oraz substancji nielegalnych.

Kierunki te są zgodne z ogólnymi założeniami **Narodowego Programu Zdrowia** i mają na celu poprawę zdrowia publicznego oraz zmniejszenie negatywnych skutków uzależnień na terenie Województwa Wielkopolskiego.

§16. Kierunki działań według - Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 22 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. określa zakres i formy prowadzenia w szkołach i placówkach oświatowych działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Działania te opierają się na przepisach zawartych w art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Główne kierunki działań wynikające z tego rozporządzenia obejmują:

1. Działania wychowawcze

- Wprowadzenie do programów nauczania w szkołach działań wychowawczych, które mają na celu **kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i społecznych** u dzieci i młodzieży, takich jak odpowiedzialność za zdrowie własne i innych.
- Kształtowanie postaw sprzyjających unikania ryzykownych zachowań, w tym używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, oraz **promowanie asertywności** wobec presji grupy rówieśniczej.

2. Działania edukacyjne

- Prowadzenie działań edukacyjnych, które mają na celu **zwiększenie wiedzy uczniów, rodziców oraz nauczycieli** na temat narkotyków, zagrożeń związanych z ich używaniem oraz sposobów przeciwdziałania uzależnieniom.
- Uwzględnienie w programach nauczania treści dotyczących:
 - Szkodliwości narkotyków i innych substancji psychoaktywnych dla zdrowia fizycznego i psychicznego.
 - Prawnych i społecznych konsekwencji używania narkotyków.
 - Strategii radzenia sobie ze stresem, presją i trudnymi sytuacjami życiowymi, które mogą prowadzić do sięgania po narkotyki.

3. Działania informacyjne

- Organizowanie **kampanii informacyjnych** oraz dostarczanie uczniom, rodzicom i nauczycielom aktualnych informacji o zagrożeniach związanych z narkotykami, nowych trendach narkotykowych, a także sposobach zapobiegania uzależnieniom.

- **Dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych** w szkołach, w tym ulotek, plakatów, broszur, filmów edukacyjnych oraz zasobów internetowych, które pomagają zrozumieć zagrożenia związane z narkotykami.

4. Działania profilaktyczne

- Prowadzenie w szkołach i placówkach **programów profilaktycznych** dostosowanych do wieku i potrzeb uczniów, mających na celu zapobieganie używaniu narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych.
- Wdrażanie programów **profilaktyki uniwersalnej**, skierowanych do wszystkich uczniów, które mają na celu zapobieganie problemom uzależnień, oraz programów **profilaktyki selektywnej** dla uczniów z grup podwyższonego ryzyka.
- **Wczesna interwencja** w przypadkach zaobserwowania u uczniów zachowań wskazujących na używanie narkotyków lub inne formy ryzykownych zachowań. Szkoły są zobowiązane do współpracy z rodzicami, psychologami oraz odpowiednimi instytucjami, w celu udzielenia pomocy.

5. Wsparcie nauczycieli i pracowników szkół

- Organizowanie szkoleń dla nauczycieli i pracowników oświatowych, które pozwalają na **zwiększenie kompetencji w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i reagowania** na zagrożenia związane z narkomanią w środowisku szkolnym.
- Zapewnienie nauczycielom dostępu do materiałów oraz programów edukacyjnych wspomagających działania profilaktyczne wśród uczniów.

6. Współpraca z rodzicami i opiekunami

- **Zaangażowanie rodziców** w działania profilaktyczne poprzez organizację spotkań informacyjnych, warsztatów i szkoleń, które zwiększają ich świadomość na temat zagrożeń związanych z narkotykami oraz uczą, jak wspierać dzieci w trudnych sytuacjach.
- Współpraca z rodzicami w zakresie budowania spójnej strategii profilaktyki, zarówno w szkole, jak i w domu, co ma na celu zapewnienie spójności wychowawczej.

7. Koordynacja działań profilaktycznych i współpraca z instytucjami

- Szkoły są zobowiązane do współpracy z różnymi **instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, służbami zdrowia, policją i placówkami socjalnymi**, które zajmują się profilaktyką i pomocą osobom uzależnionym.
- Współpraca z lokalnymi organizacjami w zakresie realizacji programów profilaktycznych oraz wymiany informacji na temat nowych zagrożeń.

8. Monitorowanie i ewaluacja działań profilaktycznych

- Szkoły mają obowiązek monitorować efektywność działań profilaktycznych i edukacyjnych, aby **regularnie dostosowywać programy** do aktualnych potrzeb uczniów i zmieniających się zagrożeń związanych z narkomanią.
- Ewaluacja prowadzonych działań pozwala na **ocenę skuteczności programów** oraz podejmowanie decyzji o dalszych kierunkach działania.

Rozporządzenie to nakłada na szkoły obowiązek prowadzenia systematycznych działań, które mają na celu **zapobieganie problemom związanym z narkotykami** wśród młodzieży oraz wspieranie ich w kształtowaniu odpowiednich postaw i zachowań, które sprzyjają zdrowemu rozwojowi.

Rozdział V. Adresaci, źródła finansowania i realizatorzy programu.

§17. Adresaci działań programu

Program adresowany jest głównie do:

- 1) mieszkańców Gminy Kotlin,
- 2) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- 3) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców, pedagogów,
- 4) organizacji pozarządowych,
- 5) lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- 6) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- 7) pozostałej społeczności lokalnej.

§18. Źródła finansowania

Realizacja zadań w ramach Programu finansowa będzie ze środków własnych Gminy Kotlin pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz środków pochodzących z tzw. „opłaty małpkowej”, która jest potocznym określeniem dodatkowego podatku, który w Polsce nałożono na alkohol sprzedawany w małych opakowaniach, najczęściej o pojemności do 300 ml (tzw. "małpki"). Wprowadzono ją w 2021 roku jako element tzw. opłaty cukrowej, mającej na celu ograniczenie sprzedaży alkoholu w małych ilościach, łatwo dostępnego i popularnego zwłaszcza wśród młodszych konsumentów.

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze pozyskane przez Gminę z zewnątrz, a także pozyskane od realizatorów i partnerów Programu.

§19. Realizatorzy programu

1. Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest Urząd Gminy w Kotlinie, a w jego ramach- referent ds. ewidencji działalności gospodarczej i spraw społecznych.

2. Realizując zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii podejmowana jest współpraca z następującymi instytucjami:
 - 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 2) Komendą Powiatową Policji w Jarocinie,
 - 3) Zespołem Dzielnicowych w Kotlinie,
 - 4) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kotlinie,
 - 5) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 6) placówkami oświatowymi na terenie gminy,
 - 7) Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Jarocinie,
 - 8) służbą zdrowia,
 - 9) organizacjami pozarządowymi,
 - 10) osobami prywatnymi realizującymi profilaktykę uzależnień,
 - 11) oraz poprzez zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne, zawierane umowy).

Rozdział VI. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§20. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą:

- 1) Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
- 2) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 3) Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych,
- 4) odejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
 - udzielania informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się w zakładzie leczenia odwykowego,
- 5) Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami o lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- 6) Współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy.

Rozdział VII. Sposób tworzenia programu, zadania przewidziane do realizacji.

§21. Informacja o sposobie tworzenia programu oraz przebiegu konsultacji.

- 1) Prace nad przygotowaniem rocznego programu zostały zainicjowane i przeprowadzone przez odpowiedniego pracownika Urzędu Gminy Kotlin.
- 2) Przygotowanie Programu objęło realizację następujących działań:
 - I. przygotowanie przez właściwą merytorycznie osobę wszelkich informacji potrzebnych do stworzenia programu, w tym także na temat wysokości planowanych środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez organizację oraz priorytetów w realizacji zadań publicznych,
 - II. opracowanie projektu Programu,
 - III. skierowanie projektu programu do konsultacji w trybie uchwały nr XLIII/217/2010 Rady Gminy Kotlin z dnia 21 września 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego Gminy Kotlin w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
 - IV. konsultacje przeprowadzone zostały od 4 listopada 2024 r. do 18 listopada 2024 r., Zarządzeniem nr 45/2024 Wójta Gminy Kotlin z dnia 21 października 2024r. Do projektu rocznego programu nie zgłoszono żadnych uwag i sugestii.

§22. Zadania przewidziane do realizacji w roku 2025 związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym

Lp.	NAZWA ZADANIA	TERMIN	KWOTA
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.		
1.1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin	Cały rok	6.000,00 zł
1.2.	Opłacenie kosztów sporządzenia przez biegłych opinii w przedmiocie uzależnienia.	Cały rok	1.600,00 zł
1.3.	Opłacenie kosztów sądowych.	Cały rok	200,00 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą		

2.1.	Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, z rodzin z problemem używania innych substancji psychoaktywnych lub problemem przemocy.	Czerwiec – sierpień	60.000.00 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.		
3.1.	Realizacja programów profilaktycznych, promocji zdrowia psychicznego oraz z zakresu uzależnień behawioralnych kierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców ze szkół na terenie Gminy.	Cały rok	10.000,00 zł
3.2.	Realizacja programów profilaktycznych oraz szkoleń z zakresu przeciwdziałania narkomanii kierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców ze szkół na terenie Gminy.	Cały rok	3.000,00 zł
3.3.	Realizacja szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień promocji zdrowia psychicznego oraz z zakresu uzależnień behawioralnych. Szkolenia kierowane zarówno do GKRPA jak i nauczycieli szkół z terenu Gminy Kotlin.	Cały rok	3.000,00 zł
3.4.	Wspieranie działań informacyjnych i edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień, przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach w ramach współpracy międzysektorowej służb.	Cały rok	5.000,00 zł
3.5.	Organizowanie i finansowanie festynów, imprez sportowo-rekreacyjnych (np. Spartakiada) przebiegających pod hasłem profilaktyki uzależnień oraz nawiązujących do promocji zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego.	Cały rok	16.000,00 zł
3.6.	Organizowanie konkursów (np. plakat, ulotka profilaktyczna) przebiegających pod hasłem profilaktyki uzależnień oraz nawiązujących do promocji zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego.	Cały rok	5.000,00 zł
3.7.	Organizowanie konkursów (np. Konkurs Sztuk Teatralno-Profilaktycznych, Dzień Profilaktyki) przebiegających pod hasłem profilaktyki uzależnień, zapobiegania narkomanii oraz nawiązujących do promocji zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego.	Cały rok	7.000,00 zł
3.8.	Realizacja programów profilaktycznych pod nazwą „Poruszające Bajki o Emocjach”, rekomendowanych	Cały rok	18.000,00 zł

	przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.		
3.9.	Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień, przemocy, wykluczenia społecznego, jak i również doposażanie realizatorów programów w materiały i przedmioty niezbędne do prowadzenia zajęć.	Cały rok	3.000,00 zł
3.10.	Realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.	Cały rok	35.000,00 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii.		
4.1.	Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność w zakresie profilaktyki, problemów uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałaniu przemocy.	Cały rok	10.000,00 zł
4.2.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego, poprzez dofinansowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.	Cały rok	2.500,00 zł
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kotlinie. Zasady wynagradzania członków Komisji.		
5.1.	Wynagrodzenie przysługujące członkom Komisji płatne jest za każdorazowy udział w posiedzeniu Komisji lub jej zespołów. Wynagrodzenie płatne jest na podstawie listy obecności potwierdzającej udział członka Komisji w posiedzeniu Komisji lub jej zespołów. Wysokość wynagrodzenia – 250,00 zł brutto.	Cały rok	25.200,00 zł
5.2.	Zakup przedmiotów i sprzętu do realizacji zadań programu. Zakup materiałów potrzebnych do pracy Komisji.	Cały rok	1.000,00 zł